

SOV. RUSIJA PAILSO BESIVYDAMA AMERIKA

SOCIALISTAI TURI 12,000,000 NARIŲ

Rinkimuose socialistai surinko 65 mil. balsų

AMSTERDAMAS, Olandija. — Čia įvyko Socialistų Internacionalo kongresas, kuriame buvo jaučiamas pasitikėjimas socialistiniu judėjimu ir pasitenkinimas daroma pažanga.

Kongrese dalyvavo 47 tautų socialistų partijų delegatai. Bendras tų partijų narių skaičius siekia beveik 12,000,000.

Vėliausiai įvykusiuose rinkimuose socialistų kandidatai visuose kraštuose, kur įvyko rinkimai, surinko beveik 65,000,000 balsų. Socialistai surinko 44 nuosimčius visų paduotų balsų Austrijoje, 37 nuosimčius Belgijoje, 36 nuosimčius Vakarų Vokietijoje, 49 nuosimčius Jamaikoje, 45 nuosimčius Madagaskare, 51 nuosimčius Švedijoje 47 nuosimčius Norvegijoje ir 44 nuosimčius Anglijoje.

Socialistų valdžios yra Švedijoje, Danijoje, Izraelyje, Ceilone ir Madagaskare. Jie turi didelę reprezentaciją koalicinėse Austrijos, Belgijos, Islandijos, San Marino ir Švenarijos valdžiose. Ateinančiuose Anglijos ir Vakarų Vokietijos rinkimuose numatoma, kad socialistai dar labiau sustiprės ir, kad kokios, gali atsisistoti prie valdžios vairo.

Anglijos darbiečių vadas Wilsons pareiškė: 'Mes matome ramiai vykdomą revoliuciją Europoje. Pavargusios kartos dienos praėjo. Naujoji karta, pasižyminti energingumu ir dinamika, pasiryžusi ir nekantraujanti, tačiau turinti atsakomybę jausmą, siekia tikslo'.

Toliau jis nurodė, kad pvz. Vakarų Vokietijoje "iš Adenauerio amžiaus einama į Willy Brandt amžių". Ir einama be sukrėimų, be kruvinių revoliucijų, apie kurias buvo kalbama prieš kelias dešimt metų.

Kongrese dalyvavo tokie pasižymėję socialistai ir politikai kaip Belgijos Paul Henri Spaak, Prancūzijos Guy Mollet, Norvegijos Halvard Lang, Danijos Jens Otto Krag ir kiti.

Laukiama Norvegijos valdžios nuvertimo

OSLO, Norvegija. — Naujasis Norvegijos premjeras John Lyng, kuris yra sudaręs koalicinę vyriausybę, paskelbė parlamente savo programą, pabrėždamas, jog užsienio politikoje jokių pakaitų nenumatoma, — Norvegija ir toliau remianti Šiaurės Atlanto Pakto Organizaciją.

Vidaus reikaluose naujoji vyriausybė pasižadėjo sumažinti mokesčius ypač tiems, kurių pajamos nėra didelės. Mokesčių sumažinimas iš dalies busias taikomas ir kompanijoms.

Per dvidešimt metų Norvegiją valdė socialistai. Tai pirma nesocialistinė vyriausybė, kuriai pranašaujama labai trumpas gyvenimas. Manoma, kad ji bus nuversta, kai tik parlamente prasidės debatai dėl vyriausybės pateiktos programos, kurią darbiečiai vadina "provokacine", nes ji atsiduodanti "politine vągyste".

Iš 150 parlamento narių darbiečiai (socialistai) turi 72 atstovus. Kadangi jie visada gali tikėtis paramos iš Liaudies socialistų, kurie turi du atstovus, tai premjeras Lyng sudarys vy-

22 mil. dirbančių moterų

WASHINGTONAS. — Jungtinėse Amerikos Valstybėse 22,000,000 su viršum moterų dirba įvairius darbus. Tai sudaro maždaug vieną trečdali visų darbininkų.

Santykis tarp dirbančių vyrų ir moterų maždaug yra vienodas įvairiose krašto dalyse. Daugiausia moterų dirba vadinamųjų "baltakalmierių" darbus. Vadinasi, jų daugiausia yra ofisuose, — ten jų yra daugiau, negu vyrų.

Ofisuose, pagal 1960 m. gyventojų surašinėjimą, dirbo 6,000,000 moterų. Iš jų 2,000,000 dirbo sekretorių, stenografų ir mašininkų darbus.

Viena iš 8 yra profesionalė arba technikė ir viena iš 13 pardavėja.

Adenauer Vatikane

40 min. kalbėjosi su Pauliu VI

VATIKANO MIESTAS. — Vokietijos kancleris Dr. Konrad Adenauer, 87 metų amžiaus, kurs ateinančių mėnesį žada atsisistatinti, apie 40 minučių išbuvo privačioje audiencijoje pas popiežių Paulių VI, paskui aplankė šv. Petro baziliką.

Kancleris jau antrą kartą vizituoja popiežių ir antrą kartą sulaužo Vatikano protokolą. Dabar jis padėjo popiežiui Pauliui už jam suteiktą garbę, nors esąs paprotys, kad niekas neturi atsinėti į popiežiaus žodžius.

Audiencijoje pas buvusį popiežių Joną XXIII jis sulaužęs protokolą, pareiškdamas: "Aš manau, kad Dievas suteikė vokiečių tautai ypatingą rolę šiais audringais laikais — būti Vakarų sargyboje prieš galingas įtakas, kurios mus spaudžia iš Rytų".

Atsilygino už Birminghamą

MIAMI, Fla. — Miami policija praneša, kad viename po atviru dangum teatre apie 20 jaunų juodukų būrys užpuolė ir sumušė tris baltuosius, o vieną net peršovė per šlaunį. Juodukų gaujos vadas sakė, kad tai yra "atsilyginimas už tai, ką jūs padarėte Birminghame". Visi trys nukentėjusieji buvo nugabenti į ligoninę.

Nukentėjusieji atsisakė užpuolikus skusti, prisibijodami, kad tuo tik dar labiau sukeltų rasinį antagonizmą.

Vaikų derlius Italijoje

ROMA. — Vienoje ligoninėje kelių valandų tarpe dvi moterys pagimdė po dvynukus, o trečioji — trynius. Visos motinos ir vaikai esąs jaučiasi geriausiai.

riausybės išsilaukymas yra tik laiko klausimas, — ji bet kurią dieną gali būti nuversta.

Kuala Lumpur mieste Malaysia federalinės valstybės policija stumia atgal demonstrantus, kurie susirinko prie Indonezijos atstovybės.

JAKARTOJ SUDEGINO BRITŲ AMBASADĄ

Indonezijos prezidentas tvirtina, kad Malaysia yra anglų išmislas kolonializmui toliau tęsti

JAKARTA, Indonezija. — Apie 15,000 žmonių minia, protestuodama prieš naujos Malaysia valstybės įsteigimą, trečiadienį užpuolė sudegino britų ambasadą ir 8 automobilius išvaikė visus ambasados tarnautojus.

Indonezijos prezidentas Sukarno, kurs, spėjama, pats yra suinteresuotas Borneo valstija, apšaukė naująją Malaysia valstybę britų išmislu, kurios tikslas esąs praesti kolonializmą ir apsupti Indoneziją.

Malajijos sostinėje Kuala Lumpur naujoji vyriausybė paskelbė Malaysia valstybę "paruošos stovyje", nes Indonezija ir Filipinai rodą atvirą nedraugingumą. Malaysia turi apie 15,000 silpnai ginkluotų vyrų, tuo tarpu kai Indonezija viena turi 350,000 karių armiją.

Tvirtinama, kad britų ambasados užpuolimą organizavo valdžios remiamas Nacionalinis Frontas. Minia, įsiveržusi į ambasadą sulaužė, sudaužė ir pro langus išmėtė visus baldus ir įrengimus, tada patį namą padegė. Sudaužė ir sudeginę ambasados automobilius, jie nuplėšė, sutrypė ir sudraskė prie ambasados iškeltą Didžiosios Britanijos vėliava.

Penkių šimtų studentų būrys užėmė ir Malajijos ambasados namus ir nuplėšė vėliavas ir iškabas, bet kadangi diplomatiniai santykiai jau buvo nutraukti ir ambasadoje nieko nebuvo, namą paliko nesudegintą.

Negrai nenori referendumo

BELOIT, Wis. — Vietiniai negrai pradėjo piketuoti Beloit Daily laikraštį, kurs esą dedas šališkus skelbimus. Negrų organizacijos vadas, kun. Oliver Gibson, pasakė, kad bus pradėtos pikeuoti ir laikurios krautuvės. Be to, jis pasakė esąs nusivylęs Beloit miesto taryba, kuri sutikusi leisti gyventojų referendumą dėl laisvo butų samdymo (open occupancy).

Negrai reikalauja, kad "open occupancy" potvarkis būtų išleistas nepaisant, kad 2,354 Beloit gyventojų įteikė prašymą leisti referendumą, tai yra atsi-klausti pačių gyventojų.

Senatorius Birch E. Bayh (iš Indianos) spaudos konferencijoje griežtai pasmerkė Alabamos gubernatorių George C. Wallace, pavadindamas jį biau-riausiu demagogu.

Senato lėšų paskirstymo komitetas pasisakė už bilį, pagal kurį gynybos reikalams numatoma paskirti \$47,400,000,000.

Tūkstančio banketas

PARYŽIUS. — Gastronomine (su skilviu susijusia) technika, kuri privedė prie karaliaus Louis Philippe nuvertimo 1848 m., yra atnaujinama ir atkreipiama prieš prezidentą Charles de Gaulle.

Politiniai vadai skirtingų pažiūrų surengė pietinėje Prancūzijos dalyje vadinamąjį "tūkstančio banketą". Banketas buvo surengtas Saint-Honore les-Bains kurorte. Jo tikslas buvo apjungti politines partijas, kurios yra nusistačiusios prieš de Gaulle, ir pasirošti 1965 m. prezidento rinkimams.

1848 m. opozicijos vadai surengė "tūkstančio banketus" vi-same krašte ir tuo būdu apjungė ir sustiprino opoziciją tiek, jog ji pajėgė nuversti monarchiją. Tiesa, valdžia susigriebė ir bandė tuos banketus uždrausti, bet jos pastangos niekaš nuėjo: 1848 m. vasario mėnesį kilo revoliucija, kurios pasekoje monarchija sumuko ir įsisteigė respublika.

Šiame "tūkstančio bankete" (faktiškai jame dalyvavo 1,200 politinių vadų) niekas apie revoliuciją nekalbėjo, tačiau griežtai pasmerkė menamą prezidentą de Gaulle savo galios piktnaudojimą.

Pasmerkdami de Gaulle "kieta valdžią", kalbėtojai taip pat pasisakė prieš grąžinimą tokios tvarkos, kokia buvo Ketvirtosios Respublikos laikais, kada parlamentas turėjo visą galią ir galėjo valdžią nuversti bile dieną.

Svarbiausias banketo tikslas buvo pasitarti ir bandyti surasti visoms opozicijos partijoms priimtina kandidatą į prezidentus, — surasti tokį kandidatą, kuris galėtų rinkimus laimėti, jei kandidatuočių ir pats de Gaulle.

Bankete dalyvavo ir buvo gana veiklūs socialistai. Atsilankė taip pat ir komunistai, tačiau iš jų niekas nekalbėjo.

Port Lamy, Chados naujai sukurtoje Afrikos valstybėje, įvyko kruvinos riaušės. Demonstraciją surengė magometonai prieš prezidentą Tombalbaye, kuris yra katalikas ir kuris yra sudaręs vyriausybę vien tik iš katalikų. Riaušių aukos: vienas užmuštas ir 15 sužeistas.

SOVIETŲ PRAMONĖS PRODUKCIJA DARO VISISKAI NEŽYMIĄ PAŽANGĄ

MASKVA. — Sovietų Rusija, kaip atrodo, "pailso" besivydama Ameriką ir bandydama ją pralenkti. Nikita Chruščiovas per paskutinius kelis metus nuolat su pasididžiavimu skelbė, jog Sovietų ūkis žengia tokiu nepaprastu spartumu, jog 1970 m. Rusija ne tik pavysiasi Ameriką, bet ir ją pralenksianti, — pralenksianti visose srityse; sunkioje pramonėje, prekių gausumu ir dargi žemės ūkyje.

Taip Chruščiovas gyrėsi dar visai neseniai. Pastaruoju laiku jis jau pasidarė "santūresnis" ir mažiau besigiria. O kai paaiškėjo žemės ūkio negalavimai, tai ir iš viso Sovietų spauda paliovė rašiusi apie "didelius laimėjimus", ypač žemės ūkio srityje.

Vienas didžiausių užpirkimų Kanadoje kviečių atidengė Chruščiovą santūrom paslaptį. Pasirodo, kad Rusijoje žiemet lietus buvo tiesiog katastrofiškai menkas, — toks mažas, kad jau įvedamas duonos racionavimas. Laikraščiuose vedama propaganda, kad žmonės "neeikvotų" duonos ir mažiau jos valgytų.

Tačiau dar įdomesnius dalykus yra tas, kad visi pasigyrimai apie nepaprastą Sovietų ekonomijos pažangą buvo klaidingi. Taip, patys Sovietų ekspertai prisipažįsta, jog per paskutinius trejus metus Sovietų ūkis beveik vietoje tupčiojo, nedarydamas jokios žymios pažangos. Štai profesorius Stanislav G. Strumlinas, kuris yra laikomas Sovietų pačiu žymiausiu ir įtakingiausiu ekonomistu, šiomis dienomis paskelbė ilgą straipsnį, kuriame pabrėžia, jog anksčiau paskelbti daviniai buvo visiškai netikslūs.

Buvo skelbiama, jog visuminė (totalinė) Sovietų pramonės produkcija greit pasieksianti 75 nuosimčius JAV produkcijos. Ir tai buvo skelbiama prieš porą metų. Prof. Strumlinas sako, jog Sovietų produkcija sudarė nevisai 62 nuosimčius Amerikos produkcijos ir nuo to laiko beveik jokios pažangos nepadarėta. Vadinasi, santykis tarp Sovietų ir JAV produkcijų pasiliko beveik taspat. Padidėjimas produkcijos Sovietų naudai lyginasi tik vienam nuosimčiui. O tai reiškia, jog Sovietai galėtų JAV pasivyti ne 1970 m., kaip gyrėsi Chruščiovas, bet tik apie 2,000 m.!

Tačiau ir tai yra labai problematiškas dalykas. Vadinasi, tik spėliojimas, nes profesorius Strumlinas ir kiti Sovietų ekonomistai (pvz. V. Sobol) ypač pabrėžia tą faktą, jog Sovietų ekonomijoje reiškiasi nepaprastai didelis sulėtėjimas. 1950 m. Sovietų produkcija lyginosi nevisai 30 nuosimčių JAV produkcijos; 1955 m. — 46 nuosimčiams, o 1960 m., kaip jau buvo minėta, — nevisai 62 nuosimčiam. Nuo to laiko Sovietų produkcijos augimas tiek sulėtėjo, jog jis vos truputiuką bėra didesnis, negu JAV.

Ir tai sako ne kokie kapitalistų agentai, bet Sovietų žymiausi ekonomistai ir pačių Sovietų spaudoje.

Ir tai sako ne kokie kapitalistų agentai, bet Sovietų žymiausi ekonomistai ir pačių Sovietų spaudoje.

Britai karalienę ragina gimdyti

LONDONAS. — Karalienė Elzbieta pasiskelbus, kad Kalėdoms laukianti ketvirto vaiko, britų spauda skatina, kad ketvirtuoju nebaigtu, nes nesą kato de Gaulle savo galios piktnaudojimą.

Pasmerkdami de Gaulle "kieta valdžią", kalbėtojai taip pat pasisakė prieš grąžinimą tokios tvarkos, kokia buvo Ketvirtosios Respublikos laikais, kada parlamentas turėjo visą galią ir galėjo valdžią nuversti bile dieną.

Svarbiausias banketo tikslas buvo pasitarti ir bandyti surasti visoms opozicijos partijoms priimtina kandidatą į prezidentus, — surasti tokį kandidatą, kuris galėtų rinkimus laimėti, jei kandidatuočių ir pats de Gaulle.

Bankete dalyvavo ir buvo gana veiklūs socialistai. Atsilankė taip pat ir komunistai, tačiau iš jų niekas nekalbėjo.

Port Lamy, Chados naujai sukurtoje Afrikos valstybėje, įvyko kruvinos riaušės. Demonstraciją surengė magometonai prieš prezidentą Tombalbaye, kuris yra katalikas ir kuris yra sudaręs vyriausybę vien tik iš katalikų. Riaušių aukos: vienas užmuštas ir 15 sužeistas.

NEW DELHI, Indija. — Ministras pirmininkas Jawaharlal Nehru pranešė parlamente, kad Pakistano karinės pajėgos ginčijamoje Latgittilla srityje į Indijos sargybas paleido apie 3,000 šautuvų ir lengvų kulkosvaidių šūvių. Indijos patuliai į šūvius atsakė šūviais.

DUBLINAS, Airija. — Prezidentas Eamon de Valera siunčia Jungtinių Valstybių prezidento Kennedy vaikams dovanų. Caroline gaus stirnukę, o jos brolis John ponį žirguką.

Dovanos prezidento vaikams

Detroito naujienos

Gražiabalsė Australijos ambasadorė pas mus

Solistė Gėnė Vasiliauskienė, lydimą australietės pianistės panelės D. Oldham, jau pasiekė Detroitą. Šį šeštadienį, rugsėjo 21 d. Lietuvių namuose p. Vasiliauskienė duos lietuviškų dainų ir tarptautinių operų arijų reitalį, o p. Oldham ne tik jai akompanuos, bet ir viena pasakambins keletą rečiau girdimų kūrinių.

G. Vasiliauskienės kelionė iš Australijos organizavo ir visokeriopai rėmė Tabor Farmos semininkas Juozas Bačiūnas, dabartinis Pasaulio Lietuvių B-nės vyr. v-bos galva. Prieš metus, pakartotinai ten viešėdamas ir turėjęs progą ne kartą G. Vasiliauskienės dainavimą išgirsti, p. Bačiūnas nusprendė, kad ji prilygsta iškilėnėms JAV lietuvių dainininkėms ir jos koncertai susilauks mūsų publikos dėmesio. Jis šį šeštadienį detroitiskiams viešniui pristatys ir dar papasakos truputį savo įspūdžių apie Australijos lietuvius.

Ne vien kaip solistė p. Vasiliauskienė čia laukiama. Ji atvažiuoja ir kaip dešimties tūkstančių Australijos lietuvių atstovė — geros valios ambasadorė, kad su mumis suartėtų, mus

geriau pažintų, o sugrįžusi atgal, kad jiems papasakotų apie mus. Tolimasis, mažasis kontinentas, dažnai "kengūrų žemė" praverdžiojamas, dėl didelio nuotolio mums labai nebeaiškus, nors neretas turime ten ir artimiausių giminių, šeimos narių. Paskirų asmenų korespondencija, anksčiau labai gyva buvusi, pasak p. Bačiūno pavasarinio pranešimo, yra labai sulėtėjusi, o betkokie tautiečių kultūriniai mainai beveik neįmanomi dėl brangumo (sakysim, tenyksių rašytojų viešnagės pas mus, ar atvirkščiai; arba chorų ar menininkų apskaitimas). Užtat ir buvo prieda kompromiso, kad su mažiausia išlaidų būtų kuo daugiau atsiekta; pasiūsti gražiabalsę moterį, kuri atnaujintų benutrukstančius Australijos-JAV lietuvių santykius.

Rašant paskutinį priminimą, ką gi dar skaitytojui pasakyti? Svarbiausia — dalyvaukime koncerte! Nebūtų didesnio smūgio viešniai asmeniškai ir Australijos lietuviams, kaip pustuštė salė. Užtai suvažiuokime iš visų miesto pakraščių, seni ir jauni. Publikai pataikaudami, koncerto rengėjai (birutininkės, savanoriai-kūrėjai ir ramovėnai), padarė viską, kad visi būtų patenkinti. Concerto pradžia bus lygiai 7:30 val. vakare, taigi, ir šį šeštadienį dirbusieji lengvai suspės. Po koncerto bus šokiai, pilnam "Atžalyno" sąstatui grojant. Gi visas parengimas yra ruošiamas vaišių (banketo) formoje, su puikia vakariene ir gėrimais. Bilietų kainos: 7 dol. porai, 4 dol. vienam asmeniui, 2 dol. studentams. Joks atsarginis bufetetas neveiks ir jokių kitų išlaidų nebus. Rengėjai prašo pranešti, kad užtektinai bilietų, taigi, užtektinai vietos bus visiems, kurie iš anksto nepasirūpino.

LB remia Lietuvių namus

Rugsėjo 8 d. posėdžiavusi L. Bendruomenės Detroito apylinkės valdyba nutarė paskirti 1,000 dolerių Lietuvių namams. Tai padaryta vienbalsiai, "atsižvelgiant į nepaprastą L. namų vaidmenį lietuviškos kultūros ugdymui ir švietimo srityje" (svetimženkluose LB Detroito apyl. v-bos p-ko VI. Paužos žodžiai, man šią žinią pranešant).

Rugsėjo 14 d. su kolega Vladu Mingėla buvome liudininkai, tūkstantinės įteikimo ceremoniją atliekant. Tą dieną L. namuose tūkstanties dolerių čekį Vladas Pauža įteikė Detroito Lietuvių Namų D-jos v-bos p-kui Jonui Gaizčiui. Ceremoniją taip-

Mrs. Fisher, penketuko motina iš Aberdeen (S. D.), labai patenkinta dovana (penketuko statulėle).

gi stebėjo kiti LB, DLND-jos ir Dariaus-Girėno kl. pareigūnai: Viktoras Ponelis, Antanas Petrauskas, Justas Pusedisris ir Jonas Atkočaitis. Buvo padaryta keletas nuotraukų.

LB Detroito apyl. jau ir prieš tai buvo pati stambiausia L. namų rėmėja, šiam reikalui pernai paskyrusi 1227 dol. Dabar, su iš viso 2227 dol. auka, vargiai ar bebus pavejama ir aplenkiamą. Šiuo gražiu pavyzdžiu turėtų pasiekti tos organizacijos, kurios L. namams dar nėra nė šimtinės numetę. Na, ir pavieniai asmenys.

Spalio mėn. — Balso mėnuo

Atsikasęs viešos rinkliavos Detroito m. gatvėse, prieš porą metų Balso 76-tas skyrius pradėjo pinigų rinkti tik lietuviuose. Rezultatai panašūs, kaip gatvėse. Tad ir šmet tokia rinkliava bus vykdoma. Ji tęsis visą spalio mėnesį. LB suorganizuoti rinkėjai vaikščios į visų tautiečių namus ir prašys piniginės aukos. Balso vadovybė prašo nesiraukyti, kai savieji ateina pasiimti dešimkės ar penkinės savųjų šalpai, nes Balso teprašo kartą metuose. Nežinrint, kad Detroitas, gyventojų (lietuvių) skaičiumi stovi lygiomis su geru tuzinu kitų JAV didmiesčių, bet Balfui, po Čikagos, yra daugiausia pinigų surinkęs. Garbė užtai mums, Detroito vaikams, ir savo dosnumą materialiai palūžusiam broliui užjūryje rodykime ir toliau.

Kviečia Čiurlionio ansambli

Kada Čiurlionio ansambli pasukutinį kartą Detroito dainavo? Ogi 1961 m. lapkričio 18 d. Dveji metai — ir vėl jį turėsime.

Tik ką sužinojau, kad Čiurlionio ansambli, su solistais Aldona Stempuziene ir Vaelovu Verikaičiu Lietuvių namuose koncertuos š. m. lapkričio 17 d. Koncertą rengia LB Detroito apylinkė.

Pradžiai būtų tiek. Tik, vienas įpėjimas LB vadovams: už savaitės, lapkričio 23 d. Detroito dramos mėgėjų sambūris stato H. Ibseno "Norą". Abiejų džiųjų parengimų sutraukimas į greitus šeštadienius — tikras nesusipratimas. Kadangi Diocas apie "Noros" pastatymą apsigarsino prieš porą mėnesių ar daugiau, tai LB vadovybė čiurlioniečius turėtų pakviesti savaitė-kita anksčiau ar vėliau.

Studentų centro v-ba Detroito

JAV Lietuvių studentų s-gos c. valdyba, išrinkta prieš porą mėnesių, š. m. rugsėjo 12 d. pasiskirstė pareigomis sekancijai: Algis Zapačakas — pirmininkas, Arūnas Udrys — vicepirmininkas, Giedrė Bajorūnaitė — sekretorė, Petras Kausteklis — išdinininkas, Algis Bublys — užsienių reikalų (ar tik užsienių?) skyriaus vedėjas, Gina Stanuilytė — narė spaudos ir informacijos reikalams ir p-lė Valaitytė — narė parengimų programos reikalams. Be to, Studentų Gairių redaktorių paskirtas ar

išrinktas Rimantas Griškėlis. Visi, išskyrus čekagiškę p-lę Valaitytę, yra detroitiečiai ir užtai Detroitas gali didžiulius. Gaila, kad informaciją gavau iš pašalininių asmenų, todėl nesužinojau p-lės Valaitytės vardo ir, galbūt, nevisai tiksliai apibrėžiau narių įvairiems specifiniams reikalams titulus.

Nauja lituanistinė m-la pradėjo darbą

Prieš porą savaitių (žūr. Naujienų 1963.IX.5 d. laidą) daviau miglotą žinutę apie organizuojamą lituanistinę šeštadieninę m-lą Detroito vakariniame pakraštyje. Ten išskaičiavau ir keletą priežasčių, kodėl nauja m-la steigiasi ir dėl to jau gavau čia padėkos žodžių, čia aštrios kritikos, nors nieko neuvau iš pirmo išlaužti. Kadangi "keičias rūbai margo svielo" ir kalkurius priežastys, LB, c. v-bos galvai įsikūsus, buvo panaikintos, atmosfera šv. Antano m-los rajone gerokai pasitaisė, tačiau nuo antrosios lit. m-los steigimo jau nebebuvo susilaikyta. Joje pamokos prasidėjo rugsėjo 14 d. su 36 mokiniais ir 3 mokytojai. M-los organizatoriai informuo-

ja, kad jie į reikalą žiūrį labai optimistiškai. M-los patalpos (viena iš valdiškų m-ly, moderni, su puikiomis žaidimo aikštėmis, gimnastikos sale, su daugybe vietos erdviuose klasėse Redford Township priemiestyje) yra nepalyginamos su šv. Antano m-los patalpomis, ir, išsprendus mokytojų klausimą tikisi susilaukti daug daugiau mokinukų. Šalė jau esančių trijų mokytojų (Galina Gobienė, dr. Vincas Mišius ir Matas Tylas), jau baigiama susitarti su kun. Viktoru Kriščiūnevičium, kaip tikybos dėstytoju ir muzikos mokytoju (kurio pavardės dar praše neskelbti). Dabar veikia visi skyriai, išskiriant 3-jį ir 8-jį, nes juose nėra nė vieno mokinio. Jei atsirasią nors po vieną ir šiems skyriams — jie būsią atidaryti. Pamokos vyksta nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Susijaudinimas visame mieste labai didelis ir dėl šios m-los atidarymo komentuojama visur, kur tik du ar trys susinteresuoti tėvai susiečia. Girdžiu, kad šv. Antano m-los vadovybė žada irgi keltis į kurpios Detroito m-los m-los patalpas, kad visi 8 skyriai galėtų mokytis iš ryto ir

šitaip atgal susigrąžinti dezerteravusius "studentus". Ag, kad taip kuo greičiau įvyktų! O tai, ko gero, po Kalėdų išbėgios iš šv. Antano didelė dalis mokinių. Dėl 2-sios lit. m-los atidarymo girdžiu daug priekaištų jos organizatoriams. Jiems prikišama bloga valia ir daugiau nieko. Buvau tėvų susirinkime po Vizgirdų bute rugsėjo 12 d., kur buvo virš trisdešimties tėvų. Visi reikalą diskutavo labai rimtai. Valerijonas Vizgirda, dr. Kaziu Karveliui pirmininkaujant, pristatė materialinę pusę, dėl kurios daugiausia diskusijų ir buvo. Svarbiausi antrosios m-los steigimo motyvai sumavosi maždaug šitaip: perdideli nuotoliai, perdideli kaikurie skyriai šv. Antano m-loje ir per tai nepakankamas mokytojų kontaktas su mokiniais ir bereikalingas, varginantis gaisimas visą šeštadienį, vaikus vežiojant į pamokas prieš ir po pietų.

Man jau aiškėja, kad LB Detroito apyl. v-ba naujosios m-los nerems, o ši, iš mokslapinių neišsilaikydama, turės telkti lėšas parengimais. Jeigu šv. Antano m-la pradės mokytis visus 8 skyrius iš ryto, galimas dalykas, kad naujai įsteigta m-la bus priversta užsidaryti, nes iš 36 mokinių gali dar bent trečdalis ar pusė grįžti.

Viską susumavus ir visur pasiklausius atrodo, kad tėvai nieko netrokšta, kaip tik pamokyti savo vaikučius lietuviškai ir tai atlikti prieinamiausiu būdu. Abiejų m-ly vadovybių užkulisuose gal esama šiek tiek ir intrigų, ir piktos valios ir savanaudiškumo, bet, bent šiuo metu, nėra reikalo apie tai rašyti. Šv. Antano m-loje rugsėjo 14 d. (tai yra "skilimo diena") buvo gera šimtinė vaikučių ir ji veikė su visais 8 skyriais. Man regis, kad iki N. Metų daug kas pasitaisyti, o iki tol dar matysime daug karčių žodžių spaudoje ir girdėsime jų susirinkimuose.

Reikia nepamiršti, kad jau antri metai Detroito veiks dar viena lituanistinė mokyklėlė, pernai įsteigta prie Dievo Ap-

vaizdos parapiljos. Ji be pretenzijų, joje mokosi apie tuzinas vaikų, čia gimusių lietuvių vaikų vaikai, namuose kalbą angliškai. M-lą globoja Lietuvos Vyčiai ir LB Detroito apyl. Pernai ten kantriai dirbo ponios Aldona Milmantienė ir Valerija Kundrotienė, o dabar, iš Valatkos radijo pranešimo atrodo, dirbs tik p. Milmantienė. Ši mokyklėlė be pretenzijų ir jį jokių rietėnų nekelia. Registracija ten jau vyksta ir mokslas prasidės rugsėjo 21 d. Alfonsas Nakas

Didelė mūsų giminė

Baltai nėra visai skiri tauta nuo kitų Europos ir Azijos tautų: jie pridera prie vadinamosios indoeuropiečių šeimos. Šiton šeimona įeina sekančios tautos: 1. arijai arba indai bei iranai, 2. armenai, 3. trakai bei brigai, 4. graikai, 5. albanai, 6. iliriai, 7. italikai, 8. keltai, 9. germanai, 10. slavėnai ir 11. baltai.

Visa vienuolika indoeuropiečių giminių šakų yra žilojoje senovėje kalbėję viena kalba, kurią vadiname indoeuropiečių prokalbe. K. Būga

— 1924 m. gruodžio 1 d. mirė kalbininkas Kazys Būga.

Siuntinių išsiuntimas

ar pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniais reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių daspirkėti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naujos rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rašykite dėl informacijos, kaip taksai gali būti atidėti net astuoneriems metams, kai jūs gaunate net iki 5 1/2% dividendų. Dabar mokame 4 1/2% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5 1/2% gaus pagal 8 metų planą. Visos sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

407 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILL. CL 4-4478

VALANDOS:

Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet

Antrad. " 9 " 4 " "

Trečiad. uždaryta visą dieną

Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet

Penktad. " 9 " 3 " "

Šeštad. " 9 " 12:30 " "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas. Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%

Dividend on Investment Accounts

INSURED

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.

4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigai 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

CRANE SAVINGS and Loan Association

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakarų; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakarų; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

INVEST IN UNIVEST*

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1900 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone HYamarker 1-3070

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

* Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

PRO DOMO SUA

Asmeniniu klausimui

"Naujienu" 1963.IX.10 d. nr. p. Aleksas Semeta iškelia aiškint faktus, (1) kad kankurie tautininkai, netgi pats "Dirvos" redaktorius leidžia gandus, jog as esu buves tautininkas, del to turjjes geras tarnybas tautininku valdomoj Lietuvoj, (2) kad kankurie katalikai daro man moralinj smurtą del mano rašymu "Naujienose", (3) kad "Darbininkas" pavadinęs mane net "perbegeliu".

Man palankus "Naujienu" bendradarbis mane užstoja ir gina (dėkui jam už tai), bet prašo dar ir mane tais mano asmenj liečiančiais klausimais viešai spaudoje pasisakyti, ypač gi "visam laikui" išaiškinti, ar as esu kada buves tautininku, ar ne.

I. — Pirmiausia, noriu čia kategoriskai pareikšti, kad as niekad tautininku nebuva, netgi neturėjau nė minties juo būti.

II. — Mano tarnybiniai paskyrimai ar pakėlimai neprikli. Lietuvoj neturėjo nieko bendra su kokiu partijos bilietu ar su kokiu veidmainišku prisigerinimu valdantiesiems.

1) 1933 metais, Apel. Rūmų Pirmininkui p. Jonui Gudauskui (buvusiam tada dar ir Liet. Tautininkų S-gos Vyr. Valdybos Pirmininkui, dabar gyvenančiam Chicagoj) pasiūlius man Apel. Rūmų sekretoriaus pareigas, pirmas mano klausimas jam buvo šis:

— Ar Jūs žinote, kad as ne tautininkas, kad esu ateitininkas?"

Ji tai jis man atsakė: — "Taip, as tą žinau. Turiu ir kitą kandidatą, tautininką. Jei judu abu būtute lygių kvalifikacijų, as gal ir pasirinkčiau tą tautininką, bet dabar pasirenku tamstą, kad ir ateitininką".

VĖL Į MOKYKLĄ

Vasaros atostogos pasibaigė, ir motinos kas rytą išlydėdamos savo vaikus į mokyklą, aprūpina juos sumuštiniais. Suprantama, kad motinos, stengdamosi paruošti ko nors labai gardaus, nepamiršta garsaus importuoto Lenkiško Kumpio ir Lenkiškos Rulados.

Abu šie skanėstai, turintieji mėgiamą "Senajame Pasaulyje" skonį, pagaminti iš geriausios kiaulienos, neriebūs, bet sultingi. Jie parduodami skardinėse, atitinkančiose paskutinius JAV sanitarinius reikalavimus; kumpis — nuo 2 iki 12 svarų, rulada — nuo 1½ iki 3 svarų.

Ir iš kumpio ir iš rulados galima pagaminti labai skanių šaltų ir karštų valgių.

Todėl visur reikalaukite šių fikrų importuotų lenkiškų mėsos gaminių. I. R. P.

2) 1934 metais, skiriant mane Apylinkės Teisėju, as tiek Teisingumo Ministeriui St. Šilingui, tiek Vice-Ministeriui A. Drevinskui pasisakiau, kas esąs, taip pat išdėsciau savo pažiūrą į teisejo darbą, kaip griežtai apolitinj. As pareiškiau, kad, mano nuomone, teisejas negali priklaustyti jokiai politinei partijai, netgi turi uždengti savo politinj veidą; antraip jis neturės žmonių pasitikėjimo. O teisejui, sakiau as, neužtenka tik būti objektingam teisingumo darbe — jam reikia dar ir atrodyti tokiu.

Teisingumo Ministeris palinkėjo man teisejo pareigose būti tokiu, koks esu (paprashęs dar ir raštu išdėstyti jam tą mano pažiūrą), o Vice-Ministeris irgi pareiškė:

— "Kandidatų į teisejus su partijos bilietais turime daug, bet teisejas turi būti toks, kaip sakai".

3) 1937.II.27 d. buva komandiruotas į Valstybės Tarybą, o nuo 1938.I.16 d. paskirtas Valst. Tarybos Referentu.

Kaip teisejo pareigose, taip ir šioje V. Tarybos Referento vietoje nejučiau jokio spaudimo keisti savo įsitikinimus ar dėtis prie tautininkų. Ir kiti to nejučė. Dirbau visą laiką Civ. Kod. Red. K-jos Prievolinės Teisės Pakomisėje, ir iš šešių tos pakomisės narių nebuvo nė vieno tautininko.

Kitose srityse (pvz. švietimo) varymas į tautininkų partiją buvo tikrai vykdomas, bet teisingumo ir teisės darbe to nebuvo (neskaitant gal tik kokių labai retų išimčių).

Tautininkų (netgi jų organo redaktorius!) pastangos įrodyti, kad jų valdomoje Lietuvoje tik pardavęs savo sąžinę galėjai būti paskirtas į teisejo ar kitas augštesnes pareigas, mano nuomone, yra pastangos suniekininti save ir savo pačių režimą...

III. — Dėl katalikų daromo man smurto (kad nerašyčiau "Naujienose"), tai tuo klausimu dar nenoriu atvirai pasisakyti. Dar palauksiu, nes tam gal dar nebus atėjęs laikas.

IV. — Dėl vadinimo mane "perbegeliu" noriu pasakyti, kad savo pasaulėžvalgos ar politinj įsitikinimų niekad nesu keitęs ir niekad nesu išdavęs savo idėjos draugų, kurie taip "gražiai" apie mane atsiliepia. Taigi "perbegeliu" niekad nebuva ir dabar nesu. P. Stravinskas

GERBIAMAS NAUJIENU PRIETELI, PAAUKODAMAS NAUJIENU MAŠINŲ FONDUI ATLIKSI DIDELI IR GARBINGA DARBA, KIEKVIENA DIDELE AR MAŽA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

Pavergtos Lietuvos pionierių stovykloje

Ačiū, dėdėtės!

Gražus Berčiūnų pušynas. Puiki ir pionierių stovykla.

Pionierių stovykloj, kaip žinoma, yra berniukų ir mergyčių su raudonais kaklaraiščiais, yra ir dėdės. Dėdės rūpinasi pionieriais.

Rūpinasi savotiškai. Daugiau, taip sakant, savimi. Štai, pirmą kartą išvykdamas Ramoška, be-

sirūpindamas atsisėdo už groty. Jo paveldėtojas V. Statkevičius taip pat laukia nesulaukia valdiškos duonos: emė ir nurašė įvairaus inventorius už 4,000 rublių. Dar ir savo kolegą — Politechnikumo ūkvedį P. Tumą — susėlė trūkstamais čiužiniais, lovomis ir antklodėmis... Kur jau čia pavaldinij nepasireikšti, jei viršininkai stengiasi!

Panevėžio švietimo darbuotojų profkomiteto pirmininkas K. Jurgutis berniukų ir mergyčių raudonais kaklaraiščiais saskaita pirkto daug lovų. Kad minkš-

ta būtų gulėti. O penkiolika lovų emė ir dingo. Kaip pasakoje. Jeigu atmesime burtininkus ir fėjus, paaiškės, kad Jurgutis pa-prasčiausiai pardavė tas loveles ir gautą sumą priglaudė į kišenę. O V. Perlaivičius, buhalteris, ne-užsileisdamas viršininkui, pasi-savino apvalią sumelę, surinktą už saviveiklininkų pasirodymus. Negražu juk mažesniai nuo didesnio atsilikti.

Ir štai mes, vyrukai nedidukai ir mergytės kaip rožytės, norime pasveikinti dėdes su sėkmingai įvykdyta kombinacija. Mes man-

dagūs — vyresnius visada sveikiname.

Gaila, kad šito sveikinimo negalime muzika apiformuoti, kadangi mūsų televizorius "Verchovina" yra pas pirmininką Jurgaitį, akordeonas — pas šoferį. Ir taip mes tušą, geriausiu atveju, galime tik šukomis sugroti.

Ačiū, dėdėtės, kad taip rūpinatės mumis, ačiū ir tau, Panevėžio prokuratūra, kad laiku nutraukei bylą ir netrukdamai mumis rūpintis. Ačiū!

Pionierių vardu A. Galinis Panevėžys (Iš "Sluotos", 1963 m. Nr. 12)

Nebėra pagalbos

Miesto parke ant suolo sėdi labai nelaimingos išvaizdos žmogus. Parko sargas, daug tame parke nelaimingų išvaizdų matęs ir gelbėjęs, priėjęs klausia: — Mielas pone, gal galėčiau tamsta pagelbėti namo parvykti?

Atsakymas buvo: — Iš namų čia esu...

SAVINGS and LOAN \$100 BILLION STRONG

Chicago Savings and Loan Association greta kitų įžymiausių krašto bendrovių atžymės \$100 milijonų stiprumo istorija. Šventės metu, pradėdam šėštadieniu, rugsėjo 14 d. ir baigiant šėštadieniu, rugsėjo 21 d., Chicago Savings

Bendrovėje visi svečiai ir nariai bus vaišinami kava, pyragaičiais, lietuvišku sūriu ir kitokiais skanėstais. Be to, kiekvienas narys ir svečias gaus krepšį (su monetų pavyzdžiais) \$100 milijonų stiprumo istorijai pagerbti. Kviečiame Jus... nepraleiskite progos!

Conveniently Located...

Chicago Savings and Loan Association

CURRENT DIVIDEND

4 1/2% ON ALL INVESTMENT ACCOUNTS

SAFETY DEPOSIT BOXES

Saugių spintų depozitams svarbą geriausiai įvertina žmonės, patyrę įsilaužimus ar gaisrą. Spintos nuoma labai menka, jei Jūs pagalvosite, kiek laiko ir pinigų kainuoja naujų dokumentų sudarymas. Nelaukite iki Jus išties nelaimė... tuo tarpu, kai už centą per dieną ir taksus valdžiai Jūs galite turėti vidinę ramybę ir Chicago Savings Bendrovėje saugią spintų depozitams. Atvykite patogiu Jums mūsų darbo metu.

- APSAUGOKITE
- Taupymo laktus
 - Brangenybes
 - Akcijas ir laktus
 - Sutartis
 - Draudimo polisus
 - Morgičius
 - Nuosavybės dokumentus ir testamentus
 - Pažymėjimus

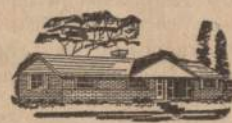
COLLEGE BONUS SAVINGS ACCOUNT

College Bonus Savings Accounts Chicago Savings Bendrovėje suteikia tėvams ir vaikams progą taupyti tam tikram tikslui, gaunant aukščiausius galimus dividendus. Kadangi ateityje haigusio kolegiją pajamos daug didesnės, negu nebaigusio, tai kiekvienam norinčiam studijuoti kolegijoje turi būti suteiktos visos galimybės. Chicago Savings Bendrovės College Bonus planas pagrįstas taupymo tvarkaraščiu tam tikram metų skaičiui, tam tikrais mėnesiniais indėliais. Be to, šios sąskaitos pelno 1% didesnius dividendus, negu tuo metu galiojantieji. Santaupų saugumas Chicago Taupymo Bendrovėje ir College Bonus sąskaitų planavimas iš anksto geriausiai garantuoja švietimo pažangą Amerikos ateityje.

MORGICIU PASKOLOS

Mes didžiuojamės savo sveikų morgičių paskolų naujiems namų savininkams pietvakarių bendruomenėje rezultatais. Mūsų vietinj gyventojų darbštumą įrodo tai, kad daug morgičių sumokama prieš terminą. Mes, norėdami pagerinti šią apylinke, ir toliau bendradarbiausime su vietiniais gyventojais.

VISOS DRAUDIMO RŪŠYS

\$100 Billion Strong

Su saugumo jausmu

Aukščiau pavaizduotas antspaudas garantuoja Jums Jūsų santaupų saugumą... iki \$10,000 atskirai sąskaitai. Federalinė Taupymo ir Skolinimo Draudimo Korporacija, bendradarbiaudama su JAV valdžia, užtikrina Jums tai.

Cia niekad nėra vargo su automobilių pastatymu...

JŪSŲ PATOGUMUI TURIME DVI DIDELES AIKŠTES

HANDY HOURS

Monday 12:00 P.M.-8:00 P.M.
Tuesday 9:00 A.M.-4:00 P.M.
Wednesday Closed All Day
Thursday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Friday 9:00 A.M.-8:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M.-12:30 P.M.

Chicago Savings

and LOAN ASSOCIATION

6245 SOUTH WESTERN AVE.

ALL PHONES — GR 6-7575

KOKYBĖ

— tai slaptoji visų gerų — kaip beparuoštų, bet ypač pagamintų iš geriausios mėsos, maisto produktų sudėtinė dalis. Užtikrinant nepalyginamą tikrojo importuoto, jau paruošto valgyti,

LENKIŠKO KUMPIO

kokybę, gamybai imama tik geriausioji kiauliena.

Šis kumpis, gaunamas dabar nuo 2 iki 12 svarų skardinėse, pagamintas iš specialiai šeriama kiaulių mėsos, neturinčios nereikalingų riebalų. Šiam kumpiui suteiktas Good Housekeeping ženklas

kokybės simbolis, gerų šeiminių atpažinamas ir vertinamas.

Tokį pat gerą skonį turi ir importuota lenkiška kiaulienos kumpio rulada, gaunama dabar 1½ ir 3 svarų skardinėse. Visada reikalaukite tikrojo Importuoto Lenkiško Kumpio ir Kiaulienos Kumpio Rulados visose mažose ir didelėse maisto produktų krautuvėse.

Subscription Rates:	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
in Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	metams \$13.00 pusei metų \$7.00 trims mėnesiams \$4.00 vienam mėnesiui \$1.50
	Užsienioose
	metams \$16.00 pusei metų \$8.00 vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose	metams \$15.00
pusei metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Kanados kviečiai Kubai

Sovietų Sąjunga nusipirko Kanadoje už pusę milijono dolerių daugiau kaip 200 milijonų bušelių kviečių. Šito pirkimo dalis, \$33,000,000 vertės, nors apmokėta SSRS pinigais, bus pasiųsta iš Kanados tiesiog į Kubą.

Vadinasi, Kubą maitina sovietų valdžia. Pachoje Rusijoje trūksta duonos, bet Chruščiovas dalį nupirkto "kapitalistinėje" Kanadoje grūdų skiria savo satelitui Karibų jūros srityje!

Tai aiškiai aiškiausias įrodymas, kad diktatoriaus Fidél Castro valdoma sala yra visiškai Maskvos globoje. Tas priešamerikinis režimas be rusų pagalbos neišilaikytų. Rusija jį apginklavo, kontroliuoja jį politiškai ir aprūpina maistu.

Ir Kanada Rusijai padeda. Kanada daro iš to pelningą biznį, nepaisydama, kaip jį tai pažiūrės jos artimiausias pietinis kaimynas — JAV.

JAV-ėms, žinoma, nėra malonu, kad Kanada taip elgiasi. Nemalonu ne vien dėlto, kad Fidél Castro nuolat tas jas geria. Iš Kubos priešamerikinė propaganda yra skleidžiama visose lotynų respublikose. Iš Havanos yra siunčiami į tas respublikas agitatoriai ir subversyvos veiklos "specai", kurie tenai organizuoja riaušes ir vykdo smurtą žygius prieš JAV istaigas bei žmones.

JAV neturi teisinio pagrindo protestuoti prieš Kanados kviečių gabenimą į Kubą, nes Washingtonas nėra nusistatęs užkirsti kelią maisto produktų ir medikamentų siuntimui į tą salą. JAV nenori, kad Kubos gyventojai badautų ir neturėtų vaistų atsigtinti nuo ligų.

Bet toks platus Kanados biznis su Kubą ir kartu bendradarbiavimas su Sovietų Rusija, šepiančia Castro diktatūrą, erzina šios šalies visuomenę, kelia joje nepasitenkinimą ir skatina reikalauti, kad JAV imtųsi griežtesnių priemonių Kubos diktatūrai izoliuoti.

Už sutarties patvirtinimą 83

Branduolinių sutarties šalininkų skaičius auga. Washingtono spaudos žiniomis, už sutarties patvirtinimą jau yra nusistatę balsuoti 83 senatoriai iš 100 visų senato narių. Patvirtinimui reikia 2/3 daugumos — atseit, 67.

Sakoma, kad 13 senatorių ketina balsuoti prieš. Likusių 6 senatorių laikysena dar nepaaiškėjo. Bet manoma, kad didesnioji jų dalis prisidės prie daugumos. Paskutinę valandą gali pakrypti daugumos pusėn dar ir kai kurie iš tų 13, kurie sakosi esą priešingi.

Dėl sutarties patvirtinimo abejonių nebėra.

IŠ LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMŲ IR SKILIMŲ ISTORIJS

J. KLAUSEIKIS

13.

Kun. Siaurusaiciui naują kuopą įsteigus "Centro raštininkas prisistatė naujos kuopos narių vardų ir knygas neradė ir jiems naujo kuopos numerio nedavė, nes jie beveik visi buvo "kuopos nariais užsimokėjusiais senajai kuopai".

Astramskas mini, jog tuo laiku "Susivienijimo reikalai, apskritai, visur buvo labai įtempti; nusiskundimai ir užmetinėjimai buvo girdimi visur". Įtemptą atmosferą dar labiau įkaitino cenzūros įvedimas "Tėvynės" raštams.

"Nuo 1900 m. pradžios "Tėvynė" buvo dedama visokie narių straipsniai, rašyti pagal tikrus rašėjų įsitikinimus. Korespondencijos, atsisaikymai ėjo per Centro raštininko rankas, kuris drauge buvo ir "Tėvynės" redaktoriumi. Vėliaus gi tas Centro pirmininkui nepatiko ir jis per laišką raštininkui prisakė visas svarbesnes korespondencijas redakcijon prisistatęs būtinai persiųsti peržiūrėti jam, Raštininkas turėjo tą padaryti ir tokiu būdu "Tėvynė" pamažu įsigavo cenzūrą. Korespondencijų ir atsisaikymų rašėjai, tą patyrę, tuojau pakėlė trūkumą, vadindami laisvo nuomonų išreiškimo tradymą carizmu ir kitais panašiais vardais ir su aštresniais Centro Valdybai reikalavi-

mais kreipėsi jau į "Lietuvą" ar "Vienybę Lietuvosninkų".

Šitam trūkumui iškilus, "Saulė" pirmo Susivienijimą padaryti vėl grynai katalikišku.

"Tiesa, paviršutiniškai Susivienijimas atrodė dabar grynai tautiška istaiga, bet išties jis vis buvo katalikišku. Keturioliktos seimo trečiame posėdyje nepatenkinamai buvo įsprausa į nutarimus pastaba liepanti keliančius tikėjimiskus, luominius ir partinius vaidus apskusti Centro Valdybai, kuriai leista buvo, kalbę patyrus, kaltininką iš Susivienijimo knygų išbraukti". Tuo nutarimu remiantis, Astramskas sako, buvo labai lengva rasti kaltę ir narius iš Susivienijimo braukti.

Nesutarimai pagerbiai kun. J. Žilinską

Astramskas sako, kad prieš penkioliktąjį seimą "iš šalies žiūrini, apuometinijame susivienijime aiškiai matoma buvo dvi partijos — kuniginė ir prieškuniginė — kuriody tarp savęs riejos, bet las, matyti, Susivienijimo augimui žymiai nenkenkė, kadangi jo narių skaitlius vis pamažu dauginosi".

Penkioliktasis seimas įvyko 1900 m. spalio 9 ir 10 d. Elizabeth, N. J. "Dar prieš penkioliktąjį seimą pasirodė, kad ir patys kunigai ne visi tarp savęs gražiai sugyvena. Varžymosi kaulu tarp jų buvo rengiama kun. Žilinskiui ovacija. Kaip jau žinome, keturioliktasis seimas už keturių metų darbą su pasisventimtu susivienijimo reikalams kun. Žilinskiui nutarė suteikti aukso medalį \$50 vertės. Kai kurie Philadelphiaus Lietuvių sumanė jam tą medalį inteikti per pen-

kioliktąjį seimą viešai, su prakalbotimis ir padėka už jo pasidarbavimą susivienijimui".

"Apie šią rengiamą kun. Žilinskiui ovaciją sužinojo kiti kunigai ir užsidedę pavydumu; trys jauni kunigai suėję Philadelphiaus, bešnekėdami apie šią dalyką, išitarė, kad jie nesmagumą padarys, nes, jie sakė, Susivienijimui darbuotinis nuopelnai ne vienam kun. Žilinskiui priklausė".

"Ovacijos rengėjai, šitą nugirdę, atsižadėjo savo sumanymo ir kun. Žilinską penkioliktajame seime pasirodė su seimo dovanojuoju jam medaliukėliu prie grandinėlės prisegtu".

"Taigi, kaip matome, sako Astramskas, kunigų tarpan buvo taipgi įsprausas nesutikimo kyles, o apie delegatų taikumą nėra nė kalbos".

"Toliau kunigų šalininkams džiaugiantis išlaimėjimu, nekuningams gi pykstant dėl pralaimėjimo Centro Raštininkas (T. Astramskas) ir Kasininkas (K. Radzevičius) buvo išrinkti visais balsais".

"Išrinkimas kun. Kaupo pirmininku tik keliais balsais, leido kunigams aiškiai suprasiti, kad žmonėms jau atsibodo Susivienijime kunigų viršininkais turėti, kad šitas nenoras vis daugiau auga ir netrukus Susivienijimo valdžios gali ištrūkti iš kunigų rankų".

T. Astramskas aprašo kaip penkioliktajame seime kilo ginčai dėl delegatams mandatų pripažinimo.

"Jau seimui prasidėjus iš Waterburio, Conn. atvyko kun. Siaurusaicius ir Jonas Grinius kaip delegatai seimam nuo naujos

Kas atkėlė vartus?

Prieš kiek laiko buvo "Naujiene" paduota iš "Chicago Daily News" vieno vokiečių istoriko nuomonė, jog "Hitleriu nė į galvą neatėję, kad Stalinas pasiglemš Pabaltijo valstybes ir dalį Rumunijos".

Šitą vokiečio nuomonę laiko visai neteisinga S. Michelsonas, "Keleivio" redakcijos narys.

Jisai cituoja eilę faktų, kurie liudija, "kad per karą sužalotąjį komunizmą pastatė ant kojų ir 'vartus atkėlė' į Europos vidurį ne Hitleris, bet demokratijų neapdairumas". ("Kel." 1963 m. rugs. 4 d.)

Neturėdami laiko gilintis į to vokiečio istoriko samprotavimus, kuriais jisai parėmė savo nuomonę, paskelbtą anglų dienraštyje, norime čia padaryti tik vieną kitą pastabą. Nėra abejonės, kad Maskva ir Berlynas buvo jau 1939 m. slapta susitarę "pasidalyti įtakų sferomis Pabaltijo valstybėse" ir kad po to buvo tarp jų padaryta antra "slapta sutartis Lietuvai sudoroti".

Šitie faktai liudija, kad Pabaltijo valstybes Stalinui atidavė Hitleris. Atiduodamas jas, Hitleris, suprantamas, turėjo žinoti, kad Stalinas jas ir "pasiglemš".

Jei Hitleris manė, kad Rusijos diktatorius laikys Pabaltijo valstybes "savo įtakoje" ir nekėis jų vidaus santvarkos pagal bolševikinį modelį, tai jisai buvo paikas. Gal jį taip įtikino Pabaltijo reikalų "ekspertas" Rosenbergas.

Tačiau 1941 m. Hitleris atsiskuko prieš Staliną ir, ilgainy netrukus, bolševikai buvo iš Pabaltijo valstybių išvyti. Stalino armijos buvo nuvarytos iki Volgos ir Kaukazo. Tada galėjo atrodyti, kad komunistai į Pabaltijo kraštus daugiau nebegrįs.

Bet jie sugrįžo, ir ne tik sugrįžo į Estiją, Lietuvą ir Latviją, bet ir giliai įsibrovė į vidurį Europos.

Tai atsitiko, pasidėkojant Amerikos ir Britanijos pagalbai.

Be Vakarų demokratijų pagalbos Stalino režimas būtų žlugęs, nors Stalinas visą kredilį už tą laimėjimą pasiėmė sau.

Tiesioginė iš to išvada yra ta, kad Vakarų demokratijos (pirmoje eilėje JAV) išgelbėjo nuo žlugimo bolševikinį ko-

munizmą ir atidarė jam kelią į Europą. Bet vargiai begalima sakyti, kad čia buvo tik demokratijų "neapdairumas". Buvo daug daugiau.

Viena, buvo demokratijų nesupratimas rusiškojo komunizmo. Jei Amerikos vadai būtų jį geriau suprastę, Stalinas nebūtų galėjęs jiems prisieilinti, apsimesdamas nuosirdžiu Rooseveltui, paskui Trumanui, gerbėju ir bičiuliui.

Antra, netikėtai pasikeitusios aplinkybės, tarp kurių buvo gal svarbiausia Roosevelt mirtis. Prezidento pareigas staigiai teko perimti viceprezidentui Trumanui, kuris neturėjo jokios nuovokos apie konfidencialius susitarimus, padarytus jo pirmtako su rusiais. Jei Rooseveltas būtų buvęs gyvas, Stalinui nebūtų buvę progos suvaliauti, tuos susitarimus interpretuojant ir laikant praktikoje. (Beje, valdžia tada netikėtai pasikeitė ir Anglijoje, Churchillui pralaimėjus rinkimus).

Trečia, Vakarų susitarimai su Maskva dėl okupacijos zonų pasidalinimo Vokietijoje buvo tik laikiniai patvarkymai dėl karinės administracijos sudarymo, karui pasibaigus, kol dalykai neateis į normalias vėzes. Naturalus dalykas, kad okupacijos zonų planą paruošė karo vadovybė, veikusi fronte (atseit, gen. Eisenhoweris ir jo padėjėjai). Washingtonas tik patvirtino.

Buvo susitarta, kad tose zonosose okupacinė administracija nesikiš į vietinius reikalus, tik saugos viešąją tvarką ir kontroliuos susisiekimo priemones. Jaltoje buvo sutarta, kad okupuotų sričių gyventojams (tarp jų ir vokiečiams) bus leista laisvu balsavimu išsirinkti savo valdžias. Tuos visus susitarimus Stalinas, viena po kito, sulaužė.

Reikia, be to, turėti galvoje dar kitą didelės svarbos dalyką. Karas turi savo logiką. Jei karą veda kelių valstybių koalicija, tai tos sąjungos saitai nuolat trūksta ilgoką laiką ir po karo. Atsiminkime, kaip po Napoleono karų caras Aleksandras I buvo pasidaręs populiariausias ir įtakingiausias Europoje valdovas. Visi jį garbino ir prieš jį lenkėsi, užmiršdami, kad Rusijoje vieš-

patauja žiauriausias rūšies baudžiavai

Panašų vardą buvo igijęs ir "mūsų didysis sąjungininkas" Stalinas. Juk po kare per eilę metų Amerikos spauda buvo pilna Sovietų Rusijos garbinimų. Visuose galima angliškuose didlapiuose gauti vietos kritiskam straipsniui apie Rusijos komunistų despotizmą. Knygų leidyklos atsakydavo spausdinti veikalus, kritikuojančius Stalino "demokratiją".

Taigi istorijos perspektyvoje tu pokarinių laikų vaizdas yra kitoks, negu kad gali atrodyti, žiūrinti į paskirus tu laikų įvykius.

Hitleris, siekdamas paimti savo valdžion Europą (o per ją Artimuosius Rytus ir Afriką), karą pradėjo, susitaręs su Maskva, kad jam nereikėtų kariauti dvejuose frontuose. Bet nacių fiureris neturėjo supratimo, kokia galinga yra Amerika, ir jai taip pat paskelbė karą. Jisai pralaimėjo — ir Europoje jo vietą užėmė jo buvęs sąjungininkas Stalinas! Jei ne JAV pasipriešinimas, tai Stalinas būtų pagrobes visą Europą.

Tad didžiausias kaltininkas dėl komunizmo įsigalėjimo Rytų ir Vidurio Europoje vis dėlto yra Hitleris. Žiūrėsimė, ar jo raudonųjų įpėdinių likimas bus geresnis, negu jo paties.

Tirs burnos vėžį

Chicagos sveikatos taryba drauge su Illinois universitetu ir Chicagos dantų draugija sukelė \$100,000 lėšų programai, pagal kurią šiemet bus tiriamas čikagiškių burnų sveikata. Tuo tikslu 3,300 dantistams

yra išdalinti prietaisai (kits) kiečių dantų traukti ar taisyti patikrinti ar nėra įsimetęs burnos vėžys.

"Nedaugelis žmonių težino, kad burnos vėžys yra sunkiau gydomas, kaip kitose kūno vietose, išskiriant plaučius ir skali, sako A. D. A. (Amerikos dantų draugijos) sekretoriu Dr. Tiecke.

Kasmet apie 36,000 amerikiečių patiria, kad jie turi burnos vėžį, bet tik vienas iš trijų beįgyvena ilgiau kaip 5 metus, sako Dr. Tiecke.

Dantistams paimant iš pacientų burnos pavyzdžius ir pasiunčiant laboratorijas iširti, surastą ankstyboje stadijoje vėžį visada esą galima išgydyti.

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio meto NAUJIENOS neprasė pagalbos. Per 50 metų jos leido dienraštį, besiversdamos vien tikta iš gaunamos numeratoros, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tebespausdiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Plieno pramonė statosi naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirma galėjai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujomis mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tiksus informacijos šaltinis. Jas rėmė platus Amerikos lietuvių sluoksniš. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovavo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašinas ir galėtume leisti dienraštį dar kitą pusšimtį metų. Mums reikia naujo preso, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitoms spaudos darbams. Esame foto NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDA ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois NAUJIENŲ BENDROVĖ

Katalikiškos šv. Pranciškaus Draugijos. Jiems save perstačius delegatais visi sužūro "Tėvynėn", žingeidaudami, kada ta draugija prisirašė ir kiek ji delegatų gali siųsti. Neradė to draugijos prisirašymo, delegatai pasipriešino jį priėmimui. Pribuvėliai aiškino, kad jų draugija esanti didelė ir jie turi tiesą ją atstovauti. Į šitą jų tvirtinimą atsiliepė Centro Raštininkas, pareikalavdamas, kad "Katalikiškoji" kuopa nėra ir negalėjo būti prirašyta prie Susivienijimo delfo, kad 11 kuopos nariai, kurie yra josios nariais, istikrųjų pasilėka senoje, vienuoliktos kuopoje, o naujų narių toje kuopoje yra penki. Svarbiausia gi neprirašymo priežastis buvo ta, kad dviem kuopom viename mieste būti konstitucijos tiesos neleido".

"Tasyk J. Grinius, turėdamas gerą gerklę, atsistojo svetainės viduryje ir ją visą paleido, protestuodamas prieš tokią tvarką, bet delegatai pareikalavo jam balsą atimti".

Toliau T. A. aprašo, jog nepriimti Waterburio delegatai apleido salę. Gi 11 kuopos delegatai, džiaugdamiesi savo laimėjimu, telegrafu pranešė į Waterburį savo draugams. Waterburiečiai kuopos nariai taip ta žinia apsidžiaugę, jog grįžusius į seimą nepriimtus "delegatus" pasitiko švilpimu.

"Laisvamaniai ketina kunigus į vašką imti"

"Po Griniaus šauksmų Seimas, lyg užburtas, viską stengė tik šauksmais atlikti. Smarkiausiai susirėmė kun. Milukas ir Petras Mikolainis, kad pirmininkas ir plaktuką atplušojo į stalą be belzdamas, norėdamas juos apmalšinti. Kun. Milukas kaltino Mikolainį, sakydamas, kad jis prie laisvamanių priklausė, nes jų seime dalyvavo, ir tvirtino, kad jis, kaip laisvamaniš, negali būti Susivienijimo nariu. Mikolainis gi teisinosi, kad jis prie laisvamanių nepriklausė, o jų seime buvęs tik kaip "Vienybės" reporteris. Delegatams padobus to viso klausytis, tad visi pakilo iš savo kėdžių ir pareikalavo abudu vaidininkus išstumti per duris. Iškarščiavę vaidininkai tasyk nutilo, kada pamatė, kad juos apstoje delegatai abudu rengė laukan varyti".

"Kun. Pautienius, regis jau trečiame posėdyje atsiradęs, nesiprasęs nė balso, sušuko, jog turi būti išmesti iš svetainės nekatalikai ir žydai, nors jie ir seimo atstovais būtų. Kunigai vienbalsiai pritarė kun. Pautieniui, šaukdami: "išmesti, išmesti!" Atstovai nežinojo kuriuos kunigai nori išmesti ir sužūro į kun. Pautienių, lyg klausdami, kuriuos mesti. Kun. Pautienius pradėjo skaityti Susivienijimo Lietuvių Laisvamanių programą su paaiškinimais, jog laisvamaniai ketina kunigus net į vašką imti. Nuo to pakilo lermas ir juokai, jog nebuvo girdėti Pautienius skaitymu. Aprimus kiek, tuli atstovai atsiliepė, jog čia yra Susivienijimo seimas, o ne Laisvamanių, ir dėlto nereikia čia jų įstatymų skaityti; nekatalikų ir žydų susiv. nė seime taipgi nėra. Tada kun. Pautienius parodė į Mikolainį, sakydamas, jog jis (Mikolainis) griauna Susivienijimą ir tvėria Laisvamanių Susivienijimą ir prie jo priguli ir dėlto reikia jį išmesti. (Bus daugiau)

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. tel.: WAilbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PRespect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
Išryškinti antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RPublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadienį nuo 1-5, trečiadienį ir seštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036 arba 776-4269

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien, Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį ir seštadienį uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArdens 3-7278

Grovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir seštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Tel. Ofiso: 247-0400, Rezid. 737-1377

DR. V. KAUPAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidinės ligos
736 WEST 35th STREET
(Bridgeport Medical Arts)
Val. vak.: 6-8, Sešt. 10-11, Trečiadienį, susitarus. Dienomis metu tel. CA 5-5010

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
2300 W. 51st STREET
Ofisai: PRespect 6-1795
Rezid.: Trianle 3-0281
Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. Ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 9-7970
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakara: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896
Rez. telefonai: WAilbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. ZALATORIAUS UŽPUOLIKAS GAVO VIENERIUS METUS KALĖJIMO
Juodis prisipažino prie nusikaltimo, teisėjas uždarė jį ištisiesiems metams už groty

Earl Thelma McKay, pirmadienio rytą geležine štanga per galvą mušęs dr. Zalatorijų, antradienį po pietų municipaliniame Chicagos teisme jau gavo vienerius metus kalėjimo. Iš teismo salės jis buvo nuvestas tiesiai už groty. Bylą svarstė municipalinio teismo teisėjas Ryan. Bylos nagrinėjimas ėjo prie California ir 26-tos gatvės esančiame dideliame teisme, ketvirtame aukšte, Branch 44. Pasirodo, kad kiekvieną dieną per šį teismą pereina didokas skaičius nusikaltėlių. Vienos bylos sprendžiamos, o kitos atidedamos, kad abi šalys galėtų pasirodyti. Dr. Zalatorius buvo paprašytas atvykti 9 valandą ryto, kad galėtų liudyti šioje byloje. Teismo posėdžiai prasidėjo anksti, bet Thelma McKay byla buvo pradėta nagrinėti tikrai po vidurdienio. Po trumpos valstybės gynybos kalbos, liudijimą davė policininkai. Jie pasakė teisėjui, kad kaltinamasis, apsimetęs sergančiu, įsipažino į daktaro Peforo P. Zalatoriaus ofisą ir paprašė pagalbos. Kai daktaras pareikalavo medicalkes kortas, tai tada Earl Thelma McKay, pietinėje Chicagos dalyje gyvenantis juodis, geležine štanga kirtė daktarui Zalatorijui į galvą, kai šis pasilenkė nuo grindų pakelti nukritusį ryšulį. Policininkas liudijimą davė, kad užpuolikas dar kartą bandė puliti daktarą, bet šis pradėjo gintis. Tada McKay pasileido bėgti, palikęs savo švarką daktaro Zalatoriaus rankose.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmad., antrad., trečiadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma liguosius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatliepia, tai tel. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonai: PRespect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisai ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, Trečiadienį, Penkt. ir Sešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiadienį, uždaryta), seštadienį 10 ryto iki 2 p. p.

GRADINSKAS
NAUJIENA!
BATERIJINIAI FONOGRAFAI - NEREIKIA ELEKTR. TINKLAN JUNGTI
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien be sekmadi.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

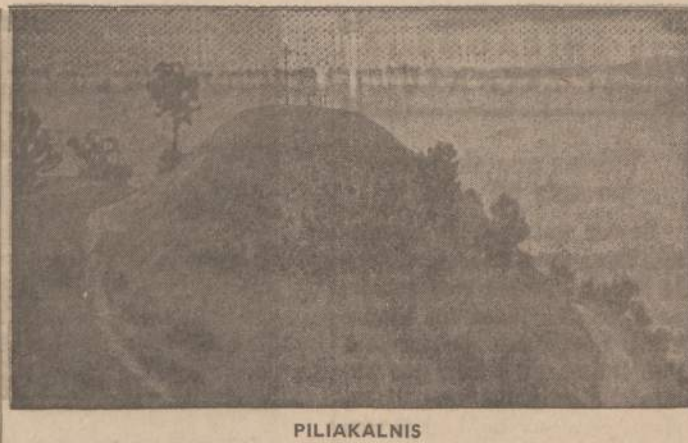
MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstump.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaroškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - Naujais kraustymo traukiais
Ilgu metu patyrimas - Rigus ir sėdintigas palamavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 65th Chicago 36 Ill. Tel. WAilbrook 5-9209

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - Naujais kraustymo traukiais
Ilgu metu patyrimas - Rigus ir sėdintigas palamavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 65th Chicago 36 Ill. Tel. WAilbrook 5-9209

● Laimingiausia savijauta yra, kada savyje randi jėgų, kurių pats nesitikėjai.
Zimmermann

PLIAKALNIS

Joniškėčių gegužinė

Praeitą sekmadienį Bruzguflėnės darže įvyko Joniškėčių draugiško klubo išvažiavimas. Diena buvo graži, tad pas joniškėčius susirinko tikrai apšvietai puikios piknikautojų publikos. Rengimo komisija iš J. Sačiauskienės, Juliaus Klimo ir Helenos Vengeliauskienės pravedė gerą tvarką ir parūpino gerus pikniko darbininkus, būtent: prie registro H. Burneck, prie baro M. Langis, D. Ketvirtis, J. Sulcas, F. Burneck, ir A. Stukas; virtuvėje Suzana Geištarinė, A. Sankus, M. Sulcas, Tel. Mickūnas. Prie saldinių Julia Daujotas ir Barbara Bajoras. Muzika buvo Hans ir visą dieną pliekė šaunias polkutes, valcukus, o sokėjų visą laiką pilna platforma judėto judėjo. Visur vaišės, draugiški pasikalbėjimai ir visi linksmi nusiteikę.

Daugelis pasigedo klubo pirmininko Jono Gasparaičio, kurs šiuo metu sunkiai serga ir yra Little Mary ligoninėje, West 95 gatvė, kamb. numeris 274.

Būtų malonu, kad tie, kuriems laikas leidžia, ligonį aplankyti ir priduoti upo greičiau nugalėti ligą ir sevikam grįžti į klubą, kurs jo tikrai pasigenda. Klubietis

CICERO

LB Cicero apylinkė praeitą seštadienį parapijos svetainėje sutraukė gana skaitlingą publiką. Patį parengimas prasidėjo visa valanda vėliau. Nesigilinant į smulkmenas, tautos šventė, kaip šis parengimas buvo garsintas, prasidėjo p. švedo jausminga prakalba apie vienybę galybę. Programos vedėjas p. A. Ingaunis garsiai pareiškė, esą "Be jaunuomenės mes pražuvę". Tikra tiesa. Jaunuomenė tai mūsų ateitis ir ji programą atliko gana šauniai. Vadinas, pradžią padarė įspūdingą ir gerą. Deja, apie pabaigą tai jau... Didelis tautos šventės ir pačios LB vadovybės pažėminimas.

P. S. Visa bėda tas plnigaspinigas, tai dėl jo ir išeinama iš lygsvaros. Cicero D.

Mįslė
Geležinis senelis
Visą pasaulį peni,
O pats alkamas vargsta.
(Zagrė, arklas, noragas)

A + A
ANNA SKRABUTENAS
Pagal tėvus Rimkus
Gyv. 10747 So. Indiana Avenue
Mirė 1963 m. rugsėjo 17 d., 5-48 val. po pietų, sulaukusi 62 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Adakavos parap., Butečių kaime.
Amerikoje išgyveno 42 metus.
Paliko našlė: dvi dukterys: Alice Thompson, žentas Carl, Virginia Scheckel ir žentas Raymond, sūnus William, marti Eleanor, 8 anūkai: Frances Kosek, Dolores, Dana, James ir Terrence Thompson, Katheline, Patricia ir Nancy Scheckel, pusbrolii Anton Rimkus ir jo šeima, giminaičiai: Albin ir Charles Latoza, Della Mohorek, Teresa Prokvas, Tillie DeJan, Helen Romansk, Adele Audia, Tomi Wasily, Loraine Skrobot ir Anelė Skrobotėnas ir visų jų šeimos.
Priklausė LRKSA 33 kuopai, Sv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų D-jai, Idealių Moterų klubui, Sv. Onos D-jai, 9 Wardo Liet. Dem. klubui.
Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 7 val. vak. Leonard Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.
Seštadienį, rugsėjo 21 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Visų Šventųjų parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Annos Skrabutenas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nulūde lieka: Dukterys, sūnus, anūkai ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorius L. Bukauskas. Tel. CO 4-2228.

savo Floridoje pėrgyventas linksmas ir liudnas dienas. Prisiminė, kad jo akys nebe taip gerai tarnauja bet tikisi operacijos pagalba algauti šviesą. Sako, gal galėsiu dar kurį laiką su jumis susieiti.

Padėkojo visiems svečiams už atvykimą pietų, o labiausiai dėkojo Rumčikienei ir kitoms šeiminkėms už pagaminamą tokių skanių pietų. Po ilgo nesimatymo visi svečiai dar ilgai kalbėjosi su Pijum ir jo sūnais ir pagaliau visi patenkinti skirstėsi.

Zvalgas
"Naujienos" bolševikams yra rakštis jų akys!

LOVEIKIS Telegrama Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandų: gražiausios gėlės ir vainikai, antkopių papuošalai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1229

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telefonai: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKŲS KOPLYČIOS
Aikštė automobiliams statyti

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

